

VIDEO SOM REDSKAB I MISBRUGSBEHANDLINGEN

Video-optagelser kan skabe et alternativt, refleksivt rum, hvor det kan føles mere trygt at udforske de vanskeligheder, man har som misbruger.

AF ERIC BROEKAERT

På symposiet i Århus præsenterede jeg, hvordan vi i forbindelse med behandlingen af stofmisbrugere har udviklet brugen af video. Vores udgangspunkt er, at behandling refererer til en meningsfuld aktivitet i sin egen kontekst, og derfor undersøges behandling bedst ud fra et kvalitativt perspektiv. Kernen i dette udgangspunkt kan føres tilbage til sociologen Weber, som arbejdede på at tilføre socialvidenskaben en passende metodologi. Weber mente, at hvis man kun går efter årsags-forklaringer på, hvordan en aktivitet forløber, og hvilken effekt den har, så kommer man til at undertrykke mere fortolkende forståelser. Hvis man kun anvender en deduktiv metode, bør den som minimum suppleres med en fænomenologisk

– eller i vore dage: en (social) konstruktivistisk metode. Denne udvikling/bevægelse fra modernisme hen imod en mere postmodernistisk tilgang erfarede vi ved Department of Orthopedagogics ved Gent Universitet, da vi udviklede 'The Video Addiction Challenge Tool', VACT.

Arbejdet med at udvikle VACT startede for omkring 10 år siden, og metoden bruges i terapeutiske samfund som et redskab i forbindelse med planlægningen af den individuelle behandling. Idéen er, at behandlere og klienter sammen ser en video med en 'gennemsnits livshistorie', som er baseret på grundigt forarbejde. De samtaler og diskussioner, der opstår i denne forbindelse, kan bruges til hurtigere at nå frem til en ny og måske dybere indsigt i egne problemer og dermed være med til at gøre behandlingen bedre og mere

tilpasset den enkelte klient.

En tidligere version af VACT konfronterede klienterne med en gennemsnitlig, mandlig livshistorie med henblik på at nå frem til terapeutisk åbenhed og dialog. Det viste sig, at denne version – en videooptagelse udelukkende med mænd – ikke appellerede til kvinder. Derfor blev der udarbejdet en ny, kvindelig version af VACT. De kvindelige klienter, behandlere og forskere udviklede deres 'egen stil', og derved bidrog de til en mere kollektiv, inter-subjektiv og sammenhængende metode. De stillede de samme krav til metode med hensyn til validitet og reliabilitet, som evidens-baseret, kvalitativ forskning kræver, og bestræbte sig på akkuratesse, sikkerhed for gentagelse og gennemsigtighed. Mit oplæg på symposiet beskrev processen med at udvikle den nye VACT-version for kvinder og demonstrerede, hvordan tro og evidens kan spille komplementære roller.

Med hensyn til diskussionen om, hvorvidt misbrugsbehandlingen er blevet – eller kan blive – bedre, ser vi behandling som en aktivitet, hvori succes er en proces, der udvikler sig hele tiden. Forskellige behandlingsmetoder vil måske nå frem til de samme resultater, men det skal man ikke udlægge, som om man har 'nået loftet' for, hvor gode resultater man kan opnå med behandling. Det er snarere en udfordring.

Hvis man kun måler succes på, om klienterne bliver clean eller ej, er det en forsimplet tilgang, der dækker over ideologiske diskussioner. I sidste ende er det et spørgsmål om overlevelse og etik.

Hvis man vil udvikle misbrugsbehandlingen, er det vigtigt at forbedre samarbejdet og formidlingen mellem praktikere og forskere. Åbenhed og tæt samarbejde er vigtigt for alle parter. I Belgien samarbejder man på misbrugsområdet om at gøre behandlingen rummelig, så der bliver plads til forskellige metodiske tilgange.